దీపావళి కథల పోటీలో రు 700/- బహుమతి పొందిన కథ

నామకరణం

"జాగ్రత్తమ్మా! నేనుంటా మరి. స్టేషన్‌కి బావగారొస్తారు.

లేదా ఎవర్నయినా పంపుతారు- తొందర బడి ఏ రిక్షాయో ఎక్కేయకు- కాస్సేపు ప్లాట్‌ఫాం మీదే వుండు. ట్రైన్ దిగుతున్నపుడు జాగ్రత్త!

అందరూ దిగేకే దిగు- అరగంట ఆగుతుందక్కడ" చక్రధరం చెప్పిన జాగ్రత్తలకు నవ్వుకుంది శివకామేశ్వరమ్మ.

"అలాగే లేరా - నాకిదేం కొత్తా ఏమన్నానా. వయసు పైనబడి దృష్టి మందగించిందనే గాని స్టేషన్‌కి ఒకరు రావాలా? నాకు తెలియని ఊళ్ళా? తెలియని ఇళ్ళా - నువ్వుండు" అంది-

"ఆసజ్జలో మీ కోసం సున్నుండలూ, మామిడి తాండ్ర, పళ్ళూ పెట్టేను- మర్చిపోకండత్తయ్యా" అంది సుమిత్ర.

"అలాగేలే - అయినా నా ఒక్కదానికీ ఎందుకివన్నీ"

"స్వరాజ్యం తోనూ పావనితోనూ ఉన్న విషయం చెప్పమ్మా- మరోలా అనుకోవద్దను - ఏమాత్రం వీలున్నా గోపాలం మెద్రాసు నుంచి వస్తాడు" అన్నాడు చక్రధరం.

"సరే- నే చెబుతాలే" అంది శివకామేశ్వరమ్మ.

గార్డు విజిల్ వేసేడు- రైలు కూత వేసి కదిలింది-

కొడుకు వంక, కోడలి వంక ఒక్కమారు చూసింది- శివకామేశ్వరమ్మ.

"ఆ బాలసారె అయ్యేక మీరూ మామయ్య గారూ యిక్కడికే వచ్చెయ్యండి." అంది సుమిత్ర ఏదో గుర్తొచ్చిన దానిలా. ఆ మాటలంటున్నపుడు ఆమె మనసులో వువ్వెత్తున లేచిన ఆప్యాయతను అర్థం చేసుకుంది కామేశ్వరమ్మ.

'అలాగేలే' అన్నట్టు తలూపింది సమాధానంగా.

చక్రధరం చెయ్యి వూపేడు. అతని ముఖంలో దిగులు!

"పిచ్చితండ్రి. వీడెప్పుడూ పసివాడే" అనుకుంది.

శివకామేశ్వరమ్మ కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి.

ముందుగా అనుకున్నదే అయినా ఈ ప్రయాణం ఎంతో హడావుడిగా అన్పించింది కామేశ్వరమ్మకు - మనమరాలు పావనికి ఆడపిల్ల పుట్టిందని పది రోజుల క్రితం స్వరాజ్యం నుండి శుభవార్త వచ్చింది-

'బారసాల మాయింట్లోనే. నువ్వు తప్పకుండా రావాలమ్మా" అంటూరాసింది-

ఇప్పటి రోజులు వేరు- పద్ధతులు వేసు. ఇంకా యీ వేడుకలకి యీ ముసలమ్మ ఎందుకూ అనుకుందే గాని వెళ్ళాలని గట్టిగా అనుకోలేదు. కానీ రెండు రోజుల క్రితం పావని రాసిన ఉత్తరం చదివిన దగ్గర్నుండే వెళ్ళి తీరాలనే కాంక్ష మొదలయ్యింది- "నా కూతురి బారసాల మీ యిద్దరి సమక్షంలోనూ జరగాలని అనుకుంటున్నా నమ్మమ్మా. తాతయ్య ఎటూ వచ్చేరు. నువ్వు కూడ రావాలి. ఇది కోరిక అనుకుంటే మరో బాధ్యతను కూడ నీ కప్పగిస్తున్నాను- నీ మనమరాలికి ఏం పేరు పెట్టాలో నువ్వే చెప్పాలి". అంటూ రాసింది- వీళ్ళందరికీ ఎందుకింత అభిమానం తనంటే? ఏ దెలా

వున్నా తను వెళ్ళడానికే నిశ్చయించుకుంది - పావని అభిమానంతో రాసింది. అది చాలు తనకు. రెండోది... ఆయనను వదిలి నాలుగు నెలలే అయినా నాలుగేళ్ళయినట్టు వుంది- పెళ్ళయిన యిన్నేళ్ళలో ఆయన నొదిలి వున్నది యీ నాలుగు నెలలే! వెధవది... కరువు రోజులొచ్చేసి తల్లి దండ్రులే బరువని పించే రోజుల్లో ఒకరికే భారమవడ మెందుకని వేరపవలసి వచ్చింది గానీ లేకుంటే చివరి రోజుల్లో వేరు వేరుగా వుండే వారా?

"రెండు రోజులు ముందుగా వెళ్తే అది సంతోషిస్తుందిరా" అంది ఉత్తర మొచ్చిన మర్నాడు చక్రధరంతో.

"నిజమేనమ్మా. కానీ నాకు సెలవు దొరకాలిగదా" అన్నాడు.

మనసు, అభిమానాలూ వున్నా ఒక్కొక్కప్పుడు పరిస్థితులు అనుకూలించవు- స్వరాజ్య మంటే చక్రధరానికెంతో అభిమానం. పావని అక్షరాలా చక్రధరం గుండెల మీదే ఆడుకునేది. అటువంటిది ఏమాత్రం అవకాశ మున్నా రాకుండా వుంటాడా?

మొత్తానికి చక్రధరానికి సెలవు దొరక్క తనొక్కతే బయల్దేరక తప్పలేదు- లేకుంటే యింత - వయసొచ్చి యింత బలగం ఏర్పడ్డాక ఒంటరిగా ప్రయాణం చేసే పరిస్థితి ఏర్పడుతుందా?

రైలు ముందుకు పోతుంటే శివకామేశ్వరమ్మ ఆలో చనలు గతంలోకి పరుగెత్తాయి.

తనంటే అందరికీ అభిమానమే - తన చేతుల మీదుగా ఎన్నో పెళ్ళిళ్ళూ శుభకార్యాలూ జరిగాయి - మరెన్నో బారసాలల్లో పాలు పంచుకుంది- ఆ మాటకొస్తే బారసాల అంటే తననే పేరు సూచించ మనే వారంతా. తనకు కలిగిన సంతానంలో మగపిల్లలిద్దరికీ పేర్లు ఆయనే పెట్టేరు.

ఆడపిల్లకు మాత్రం పేరు పెట్టే బాధ్యతను తొలిసారిగా తన కప్పగించారు. అప్పట్లో తన తండ్రి రాజకీయాల్లో దేశ స్వరాజ్య సాధనకోసం తిరిగేవాడు- ఆ ఉద్యమానికెందరో ఎన్నోరకాలైన త్యాగాలు చేశారు. అప్పట్లో పుట్టడం వల్లనే దానికి స్వరాజ్యం అని పేరు పెట్టింది. స్వరాజ్యం ఎంతో అపురూపంగా స్వేచ్ఛగా పెరిగింది. చివరికి చదువు, పెళ్ళి విషయాలలో కూడ దాని యిష్టాని కెవరూ అడ్డురాలేదు.

రైలు ముందుకు పోతూనే వుంది. ఆలోచనల్లో మునిగి తేలిన శివకామేశ్వరమ్మకు ప్రయాణం అట్టే విసుగనిపించలేదు.

. ★★★★★

స్టేషన్‌కి అల్లుడు రాజేంద్ర ప్రసాద్ వచ్చాడు. 'బావున్నారా అత్తయ్యా. ప్రయాణం బాగా జరిగిందా' అంటూ కుశలాన్ని ప్రశ్నించేడు- అన్నిటికీ సమాధానాలు చెప్పింది కామేశ్వరమ్మ.

జట్కా యింటి ముందాగే సరికి గేటుదగ్గరకి ఎదురొచ్చింది స్వరాజ్యం. 'బావున్నావా అమ్మా' అంటూ ఆమె చేతిలోని సామానందుకుంది.

మెట్లెక్కి అరుగు మీదికి వచ్చేసరికి పావని వచ్చి ఆనందంతో కౌగలించుకుని, "అంత ముందుగా రాస్తే యిప్పుడా రావడం. నీతో మాట్లాడకూడదనుకున్నాను" అంది బుంగమూతితో -

"ఏం చేయనే. మీ మామయ్య కూడా వస్తానంటే ఆగేను- తీరా వాడికి సెలవివ్వలేదు వాడి ఆఫీసరు." అంటూ జవాబు చెప్పి,

"ఇంతకీ మీ తాతయ్యేరే" అనడిగింది.

"మొత్తానికి ఆడబుద్ధి పోనిచ్చు కున్నావ్ కాదమ్మమ్మా" అంది పావని మూతి ముడుస్తూ.

"ఏవిఁటే.... ?"

"ఏవిఁటేవిఁటీ. ముందు నాకూతుర్ని చూసి ఎత్తుకుంటావనుకుంటే నువ్వేమో తాతయ్య

నడుగుతున్నావ్" అంటూ నవ్వేసి,

"అదిగో..... ఆ మూల.... పట్టె మంచం మీద మూల పురుషుడిలా– మీ మాటలు అయినాకే రా". అంది–

"పోవే గడుగ్గాయి. ఇంతకీ మీ ఆయనేడే? ఇలాగే వేపుకు తింటున్నావా?"

"ఆహా! ఇంతకంటే ఎర్రగా. బజార్లో కెళ్ళేరు. కావలిస్తే వచ్చేక చూడు– ఎంతెర్ర బడ్డారో" నవ్వేసింది పావని.

"ఎలావున్నారూ?" ఏ సంబోధనా లేని కామేశ్వరమ్మ ప్రశ్నకు మంచం మీది మూలపురుషుడు పండు మీసాలు మెలేసి,

"మహారాజులా వున్నాను–" అన్నారు.

"మరి కిరీటమేది తాతయ్యా?" ఠక్కున అందుకుంది పావని.

"పెళ్ళికాక ముందు వరకూ వుండేదే – ఆ తర్వాత దాని స్థానాన్ని మీ అమ్మమ్మ ఆక్రమించింది. అంచేతే యీ నాలుగు నెలలూ మకుటం లేని మహారాజులా వెలిగాను. మళ్ళీ వచ్చేసిందిగా"

నవ్వులతో ఇల్లు గొల్లుమంది.

"బావున్నారా అమ్మగారూ" పరిచయమున్న గొంతులా అన్పించి అటు తిరిగి చూసింది కామేశ్వరమ్మ.

"ఎవరూ.... సీతాలా.... బాగున్నావటే?" అడిగింది–

"మీ దయవల్ల బాగానే వున్నా నండమ్మగారూ"

నామకరణం

"ఎక్కడుంటున్నారూ.... మీ ఆయనెలా వున్నాడూ"

"బాగానే వున్నాడమ్మగారూ. బేంకీలో అప్పు దీసుకుని చిన్న కిల్లీ కొట్టెట్టేడు – మారాణీ పేటలో వుంటున్నాం. అంతా మీ చలవ" అంది.

"మాదేముందే.... ఆశివుడి లీల. ఇంతకీ పిల్లలా"

"ఒకాడపిల్ల – మీ పేరే ఎట్టుకున్నాం"

కామేశ్వరమ్మ కళ్ళు ఆనందంతో తడిశాయి.

"లెగండమ్మగారూ. బాత్రూంలో ఏన్నీళ్ళెట్టేను. తానం చెయ్యండి. ఆ తర్వాత తీరిగ్గా మాటాడుకోవచ్చు" సీతాలు మాటలకు లేచింది కామేశ్వరమ్మ. స్నానం చేసి వచ్చే సరికి ఫలహారమూ కాఫీ సిద్ధం చేసింది స్వరాజ్యం. కాసింతతిని, కాఫీ తాగి మేడ మీద సన్న జాజి పందిర క్రింద కేను కుర్చీలో కూలబడింది.

అప్పటికి సాయంకాలపు వెలుగు పూర్తిగా తగ్గిపోయింది. చల్లని గాలి, దూరంగా కంటికందంగా కన్పించే దీపాల తోరణాలు కామేశ్వరమ్మ మనసులో ఎన్నెన్నో తీపి జ్ఞాపకాలను రేపేయి!

జీవితం క్షణభంగురమని తెలిసినా బాంధవ్యాల వుచ్చుల్లో పడి, సంసార తాపత్రయంలో నలిగి, వంశాన్ని, కుటుంబాన్ని పెంచి మమతాను రాగాల్ని వారి చుట్టూ అల్లుకుని, సమస్యల సాలెగూళ్ళల్లోంచి బయటపడుతూ తొలి సందెలోని వెలుగుకూ మలసందెలోని మలయమారుతానికీ పులకించి పోతూ రేపటి కోసం ఆశగా ఎదురు చూస్తూ మనిషి ఏం సాధిస్తున్నాడు? చివరికి ఏం మిగుల్చుకుంటున్నాడు?

ఇదిగో... యిటు వంటి కాసింత సంతృప్తీ, బాంధవ్యం లోంచి జనించిన ఒకింత అనురాగం, ఆప్యాయత – అంతే! అంతకు మించి ఏం కావాలి?

డాబా పిట్టగోడ మించి క్రిందికి చూసింది కామేశ్వరమ్మ. పావని భర్త రాజశేఖరం వచ్చినట్టున్నాడు.

"మా అమ్మమ్మ వచ్చిందండోయ్. మీ గురించి అడిగింది కూడ" అంటోంది పావని.

"సర్లే" అని గొంతు తగ్గించి, "ఇంతకీ నీ కూతురికి ఏం పేరు పెట్టమందీ? సరిగ్గా రేపాసమయానికి ఏ సావిత్రో అనసూయో అని పెట్టమంటే .... గోవిందా"

అతని మాటలకు కామేశ్వరమ్మ మనసు చివుక్కుమంది.

"అవునుమరి! పావని కున్న అభిమానం అతనికెందుకుంటుందీ? అయినా తను పాత తరం మనిషే. తన అభిరుచులు యీ కాలం వారికి నచ్చక పోడంలో ఆశ్చర్యం లేదు" అనుకుని సరిపెట్టుకుంది–

ఆమాటకొస్తే గోపాలంకి తను పెట్టిన పేరు కోడలికి నచ్చిందా? ఇప్పుడెప్పుడు పాడు ప్రయోజకు డయ్యాక ఆమెకు తనపై గురి కుదిరింది.

నిట్టూర్చింది కామేశ్వరమ్మ.

నూతన యవ్వనం పొందండి! సంతానవంతులు కండి. చర్మ వ్యాధులనుండి విముక్తులు కండి. హస్త ప్రయోగమువలన కలుగు నరముల బలహీనత, శీఘ్ర స్ఖలనము, అంగము చిన్నదగుట, అవసర కాలమందు అసంతృప్తి, సంతానము లేక పోవుట, సమస్త చర్మవ్యాధులకు అద్భుత చికిత్స! పోస్టు ద్వారా చికిత్స కలదు.

"క్యాంపులు": ప్రతి ఆదివారం **'భీమవరం'** షణ్ముఖ లాడ్జిలో ఉదయం 8 గం. నుండి సాయంత్రం 6–30 గం. వరకు. ప్రతి నెల 1 మరియు 16 తేదీలలో **'రాజమండ్రి'**
హోటల్ అశోకాలో కోటగుమ్మం దగ్గర మధ్యాహ్నం 12 గం. నుండి రాత్రి 9 గం. వరకు.

డా॥ డి. మార్కండేయులు

ఆయుర్వేద భిషక్, సెక్స్ & స్కిన్ స్పెషలిస్ట్,

పార్కురోడ్, గుడివాడ - 521301

ఫోన్స్ : **522 & 540**

15-10-86 విడుదల!

మల్లాది వెంకట కృష్ణమూర్తి

రాక్షస సంహారం రాక్షస సంహారం
రాక్షస సంహారం రాక్షస సంహారం
రాక్షస సంహారం రాక్షస సంహారం
రాక్షస సంహారం
రాక్షస సంహారం

శ్రీ మహాలక్ష్మి బుక్ ఎంటర్‌ప్రైజెస్
మ్యూజియం రోడ్, విజయవాడ-2

"ఏమే బామ్మా. ఈ చీకట్లో కూర్చుని ఏం చేస్తున్నావే. బాగున్నావా" అంటూ డాబా మీది కొచ్చాడు గోపాలం.

"నీ గురించే అనుకుంటున్నానురా బాబూ. ఎప్పుడొచ్చావ్?"

"ఇప్పుడే వచ్చేనే. నువ్వొచ్చేవని తెల్సి ఇల్లంతా వెతికి యిక్కడికొచ్చాను". అంటూ ఆమె కాళ్ల దగ్గర చతికిలబడ్డాడు.

"నిక్షేపంలా వున్నాన్రా. మీరంతా వుండగా నాకేం లోటూ. ఇంతకీ నీకెలా వుందక్కడ? మంచి భోజనం దొరుకుతోందా లేక ఆ సాంబారు నీళ్లేనా" అడిగింది మనవడి తల నిమురుతూ.

"ఫర్వాలేదే. ఎటొచ్చీ ఏ చింతకాయ పచ్చడో, గోంగూర పచ్చడో గుర్తుకొచ్చినప్పుడు మాత్రం నాలిక లాగేస్తుంది. ఆ వెంటనే నీ దగ్గరకు పరుగెత్తుకొచ్చేసి నీ చేతి వంట తినాలనిపిస్తుంది".

"నా పిచ్చి నాయనే" అంటూ కళ్ల నీళ్లు పెట్టుకుంది కామేశ్వరమ్మ.

"ఈమారు నిన్ను నాతో మెడ్రాస్ తీసుకెళ్లిపోడానికే నిశ్చయించుకున్నాన్లే. అలా అని వంట కోసంకాదు సుమా. ఎంచక్కా ఓ వంటమనిషిని పెడతాను".

"పెళ్లిచేసుకుంటే అన్ని సమస్యలూ తీరిపోతాయిరా పిచ్చి సన్నాసీ. మీ నాన్నతో చెప్పి మంచి సంబంధం చూడమంటాను- ఎంచక్కా మీరిద్దరూ చిలకా గోరింకల్లా వుంటే అప్పుడొచ్చినేనూ మీ తాతయ్యా నీ దగ్గరే వుంటాం నువ్వు పొమ్మనే వరకూ".

* * * * *

భోజనమయ్యాక భర్తతో నాలుగు ముక్కలు మాట్లాడి ముందు వాకిట్లో మల్లెమొక్క ప్రక్కన వాల్చివున్న మంచంమీద చతికిలబడింది కామేశ్వరమ్మ. వెన్నెల పల్చగా వుంది. ఆ లేత వెన్నెల్లో రంగు రంగుల క్రోటన్ మొక్కలు ఏంత అందంతో మెరుస్తున్నాయి.

ఆ సమయంలో పావని భర్త రాజశేఖరం బయటకొచ్చాడు.

"నాయనా రాజశేఖరం" పిలిచింది- "ఏవిటి మామ్మగారూ' అంటూ వచ్చి ఆమెకెదురుగా కూర్చున్నాడు.

"చూడునాయనా. పావని నామీదో పెద్ద భారాన్ని వేసింది. దానికి నేనంటే పిచ్చి అభిమానం. పాత తరానికి చెందిన మా అభిరుచులు వేరు. ఈ తరంవారైన మీ అభిరుచులు వేరు- పెద్దవాళ్లున్నా ఎవరి పెళ్లిళ్లు వాళ్లే పెద్దలై చేసుకుంటున్న యీ రోజుల్లో మీ అమ్మాయికి పేరు నేను పెట్టడం ఏం బాగు చెప్పు? ఇప్పటి ఫేషన్ రోజులకు అనువైన పేరేదో మీ యిద్దరే ఆలోచించి పెట్టుకుంటే బావుంటుందని నా అభిప్రాయం- అది నా మాట వినటంలేదు. నువ్వు నచ్చజెప్పాలి" అంది కామేశ్వరమ్మ - ఆ మాటలకు రాజశేఖరం ఆశ్చర్యపోయేడు.

"అదేంటి మామ్మగారూ యీ 'కుటుంబంలో చాలమందికి మీరే నామకరణం చేశారటగా. పావనికి మీమీద గురి. మీరే ఏదో వూహించి చెప్పండి. అంతగా నచ్చకపోతే అప్పుడే ఆలోచిద్దాం. మీరు సూచించిన పేరు మాకు నచ్చుతుందనే నమ్మకం నాకుంది" అన్నాడు-

"ఎందుకైనా మంచిది మీరు కూడ ఆలోచించండి నాయనా" అంది.

"అలాగేలెండి" అంటూ లేచాడతను.

"ఆ తర్వాత గోపాలం వచ్చి మద్రాసు కబుర్లు చెప్పడం మొదలుపెట్టేడు- 'అమ్మమ్మని ఈ రాత్రి పడుకోనివ్వవా ఏంటి' అని పావని అనేవరకూ గోపాలం ఆపలేదు!

గదిలో పక్క లేసింది స్వరాజ్యం. మంచం మీద పడుక్కున్నదన్న మాటేగాని కామేశ్వరమ్మకి నిద్రపట్టలేదు- ఆమె ఆలోచనలు ఎక్కడెక్కడో పరుగులు తీస్తున్నాయి.

వీధి గుమ్మం సీతాలు చేత కడిగించి తనే స్వయంగా ముగ్గులేస్తోంది స్వరాజ్యం- గోపాలం అప్పుడే నిద్రపోయాడు.

తెల్లారితే బాలసాలే!

కామేశ్వరమ్మ ఆలోచనలు ఇరవై రెండేళ్ల వెనక్కి పోయాయి.

ఆ రోజింకా జ్ఞాపకమే. తెల్లారితే చక్రధరం కొడుకు బాలసారే. చుట్టాలతో యిల్లు కలకల్లాడిపోతోంది. ఆ రోజంతా తను వంటింటికే అంకితమైపోయింది. తనకు సాయంగా పెంటమ్మ.

పెంటమ్మకప్పుడు తొమ్మిదేళ్లు. డబ్బు కోసం పనిచేసే పనిపిల్లే అయినా అది అలా వుండేది కాదు- శుభ్రంగా తల దువ్వుకుని ఉతికిన గౌను వేసుకుని మరీ పన్లోకొచ్చేది. రెండు రోజులై అది తమ యింట్లోనే వుండిపోయింది. ఎవరికే అవసర మొచ్చినా దానినే పిలిచేవారు.

ఆ రాత్రి...భోజనాలయ్యేక దేవుడి గదిలోకొచ్చి కూర్చుంది తను - మనవడికి పెట్టబోయే పేరుకోసం ఆలోచిస్తోంది. చివరికి రెండు పేర్లు స్ఫురించాయి. ఒకటి శివుడి పేరు. రెండోది కృష్ణుడి పేరు. శివుడంటే తనకిష్టమే. అటు శివుడినీ యిటు రాముడినీ కలిపి 'శివరామ్'గా మార్చి ఆయన రెండోవాడికి పెట్టారు. పోతే కృష్ణుడన్నా తనకిష్టమే. చిన్నప్పుడు కృష్ణుడి పాటలు రాసుకుని పాడేది తను. ప్రతి కృష్ణాష్టమికీ తమ యింట్లో వుండే పెద్ద కృష్ణుడి బొమ్మకు రంగువేసి అలంకరించేది. అంచేత ఆకృష్ణుడి పేరే మనవడికి పెట్టాలనే నిర్ణయానికొచ్చింది.

సరిగ్గా అదే సమయంలో ఆ గదిలోకి వచ్చి తలుపు దగ్గర నించుంది పెంటమ్మ.

పనులన్నీ అయిపోయాయిగా. పోయి పడుకో అంది దాని వంక చూసి. పెంటమ్మ కదలలేదు. తలొంచుకుని అలాగే నిలబడి పోయింది-

"ఏవిటే? ఏం కావాలీ" అడిగింది తనే-

అది వెంటనే ఏమీ మాట్లాడలేదు- కానీ దాని మనసులో ఏదో అడగాలనే ఆరాటమున్నట్లు అర్ధమైంది. మళ్లీ రెట్టించి అడిగేసరికి నెమ్మదిగా గొంతు విప్పింది-

"రేపుబాబుకి పేరెడతన్నారు గదమ్మా"

"అవునే - తెలియనట్టు కొత్తగా అడుగుతున్నావేం?"

ఈమారు కాస్త నసిగి, మరి నాక్కూడ ఓ పేరెట్టండమ్మగారూ" అంది- దాని మాటలకు ఆశ్చర్యపోయింది తను.

"అదేంటే ... నీకో పేరుందిగా ... మీ అమ్మా నాన్నా పెట్టిందీ"

"అది నాకొద్దమ్మగారూ. మీరే మరో మంచి పేరెట్టండి" అంది.

పెంటమ్మకి తల్లీ తండ్రీ యిద్దరూ లేరు. పెంటమ్మ తల్లికి వరుసగా యిద్దరు పిల్లలు పుట్టి పురిట్లోనే పోతే మూడో పిల్లని పుట్టిన వెంటనే పెంటమీద వేసి దానికి 'పెంటమ్మ' అని పేరు పెట్టారట. పెంటమ్మ బతికింది. దాని తల్లీ తండ్రీ యిద్దరూ రెండేళ్ల తేడాతో పోతే తాత దగ్గర పెరుగుతోంది.

అందరూ దాన్ని 'పెంటా' అంటారు- కోపమొస్తే

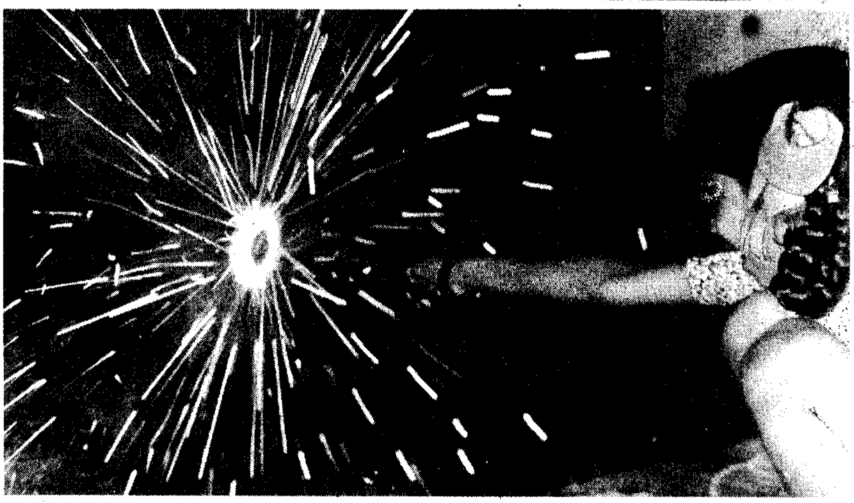

గిరగిర తిరిగే చక్రం! వెలుగు జిలుగులు వెదజల్లే విష్ణుచక్రం!!
ఫోటో : కె. పి. ఎ. స్వామి, విశాఖపట్నం

పెంటచ్చీ' అనీ పిలుస్తారు. తను మాత్రం ...టుంది. కానీ ఎవరెలా పిలిచినా పలుకుతు... పాపం! ఆ పేరు దానికెంత యిష్టంలేదో - సమయమొచ్చింది కాబట్టి తన అభిప్రాయాన్ని బయటపెట్టింది.

చిన్న కోరికే అయినా ఎంత విచిత్రమైన కోరిక అది! నచ్చని పేరును మార్చుకోవాలనే కోర్కె చాలమందికి వుంటుంది. తక్కువ కులంలో పుట్టి పెద్ద పెద్ద సిన్మాస్టార్లయినవాళ్ళు చాలామంది తమ తమ పేర్లను అందంగా మార్చుకున్నారట- ఆ సంగతీ అదే చెప్పిందో సారి.

ఏమైనాసరే దాని కోరిక తీర్చాలనే అన్పించింది. ఆ రాత్రే ఒక నిర్ణయానికొచ్చి సంతృప్తిగా నిద్రపోయింది తను-

మర్నాడు ఉదయం భర్తతో చెప్పి దానికో కొత్త గౌను తెప్పించింది. అందరితో పాటు దాన్నీ తలంటు పోసుకోమంది. కొత్త గౌను వేసుకోమంది. తర్వాత పిల్చి చెవిలో తన అభిప్రాయం చెప్పింది. అంతే! దాని ముఖం ఆనందంతో విప్పారింది– తలూపి అంగీకారాన్ని తెలియజేసింది.

నామకరణ సుముహూర్తానికి బంధువులూ స్నేహితులూ అంతా వచ్చారు– మనవడికి తను సూచించిన రెండు పేర్లలోనూ బాలగోపాలం అనే పేరే చక్రధరానికీ నచ్చింది. ఆ పేరే ఖాయం చేసేడు. అటు మనవడికి నామకరణం జరిగిన మరుక్షణంలో నే తను పెంటమ్మను దగ్గరకు పిల్చి "ఈ రోజు నుండీ దీని పేరు సీతాలు. పెంటమ్మకాదు- మీరంతాకూడ అలాగే పిలవాలి" అంటూ అందరి సమక్షంలో దానికి నామకరణం చేసింది. అలా ఆనాటి నుండీ పెంటమ్మ సీతాలు అయింది. ఆ పేరు దానికి బాగా నచ్చిందని తెల్సి ఎంతో సంతోషించింది–

అయితే ఆ సంతోషం ఎంతోకాలం నిలవలేదు. దానికి తనా పేరు ఎందుకు పెట్టానా అని పశ్చాత్తాపపడవలసిన రోజు కూడ వచ్చింది-

అనుకోకుండా పావని పెళ్ళిలోనే దాని పెళ్ళి కుదిరింది- రాజశేఖరం దగ్గర పనిచేసే రామయ్య సీతాల్ని చూసి మనసుపడ్డాడు. మనువాడాలను కున్నాడు. ఏ కట్నకాన్కలూ తీసుకోకుండానే పెళ్ళిచేసుకున్నాడు. పెళ్ళి తామే దగ్గరుండి జరిపించారు.

ఆ కృతజ్ఞత దానికిప్పటికీ వుంది. దానికి తను దేవతతో సమానం.

అయితే సీతాలు కాపురం అనుకున్నంత సజావుగా ...ు. ఎందుకు కలిగిందో నిప్పులాంటి సీతాలుమీద దాని మొగుడికి అనుమానం కలిగింది. క్రమంగా తాగుడికి లోనై సీతాల్ని ఏలుకోనని పంపించేశాడు.

అలా సీతాలు మళ్ళీ వచ్చేసింది. జరిగిం దానికి తనూ ఎంతో బాధపడింది.

"మీరేం చేత్తారమ్మాగోరూ. నాకాడితో కాపరంజేసే గీత లేదేటో - అయినా నాకేటి? ఇలా మీ యింట పన్జేసుకుంటే నా కడుపు నిండిపోద్ది.నా జీవితం

బ్రతుకు దివ్వెలు

దీపావళీ పర్వ
దినము తిలకించగా
రకరకాలుగా జనుల
బ్రతుకు దివ్వెలు వెలిగె

మేడలో వెలిగేటి
మేలి దివ్వెలు కొన్ని
వీధిలో వెలిగేటి
పేద దివ్వెలు కొన్ని

స్నేహమే ప్రాణముగా
జీవించు దివ్వియలు
వెలుతురే వూపిరిగా
విలసిల్లు దివ్వియలు

రవ్వ మువ్వలతోడ
రవళించునవి కొన్ని
నవ్వు పువ్వులతోడ
కవ్వించునవి కొన్ని

కలిమితో వెలిగేటి
కలికి దివ్వెలు కొన్ని
లేమితో మిడికేటి
లేకి దివ్వెలు కొన్ని

చెలిమికై చేసాచి
చెలగు దివ్వెలు కొన్ని
పరులకై వెలుతురులు
పంచు దివ్వెలు కొన్ని

- వేముగంటి నరసింహాచార్యులు

నామకరణం

ఎళ్ళిపోద్ది. అయితే నా కడుపు పండి ఒక్క నలుసైనా పుడితే ఆ బిడ్డని చూసుకుంటూ వుండిపోయేదాన్ని. ఆ రాత నాకులేదు" అని బాధపడింది సీతాలు.

సీతాలనే "పేరు పెట్టడం వల్లనే దానికా కష్టాలొచ్చాయేమో అన్పించేది. ఆ మాటే దానితో అంటే,

'సీతమ్మవారి పేరుకేటమ్మా. మాలచ్మి. పవిత్రమైంది. నా రాత యిలా తగలడితే పేరేం జేసింది? ఈడికెవరో కిట్టనివాళ్ళు నూరిపోసేరు. నిజం నిలకడమీద తెలవకపోదు" అంది.

అర్ధరాత్రి పన్నెండు - అంతా నిశ్శబ్దంగా వుంది. కామేశ్వరమ్మ మస్తిష్కంలో జ్ఞాపకాలు సుళ్ళు తిరూతూనే వున్నాయి.

మనవడికి బాలగోపాలం అని పేరు పెట్టి తను తప్పే చేసిందా అనుకుంది చాలామార్లు. కొడుక్కి ఆ పేరు నచ్చినా కోడలికి నచ్చలేదన్న సంగతి క్రమంగా అర్థమైంది.

"అత్తగారు ఎంచెంచి ఆ పేరు పెట్టినందుకు వాడికా బుద్ధులే వచ్చేయి" అనేది. దానికి తగ్గట్టే గోపాలం ప్రవర్తన కూడ అలాగే వుండేది. చదువుమీద శ్రద్ధ చూపేవాడు కాదు. ఎంతసేపూ స్నేహితులూ షికార్లూను. కాస్త వయసొచ్చాక ఆడపిల్లల స్నేహాలు కూడ. ఎర్రగా బుర్రగా వుండేవాడేమో అమ్మాయిలంతా వాడి చుట్టూనే వుండేవారు. దానికితోడు గోపాలం పాటలు పాడేవాడు. లలితగీతాలూ, సినిమా పాటలూ నాటకాలూ పద్యాలూ ఒకటేమిటి ఎవరెక్కడ ఏది పాడమన్నా బిడియపడకుండా నిర్భయంగా గొంతెత్తి పాడేవాడు.

ఏ మాటకామాటే అనుకోవాలి. వాడి గొంతులో ఏదో ఆకర్షణ వుండేది. అదే వాడిని ఉచ్ఛస్థితిలోకి తీసుకువెళ్తుందనిపించేది. కానీ యింటర్ మొదటి సంవత్సరం తప్పడంతో అందరికీ వాడి భవిష్యత్తు మీద అపనమ్మకం ఏర్పడిపోయింది.

దీర్ఘంగా నిట్టూర్చింది కామేశ్వరమ్మ.

పేరుబలం కొంత మనిషిని నడిపించకపోదు! తనమీద నమ్మకం వుంచుకొన్నవారికి తనేం అన్యాయం చెయ్యలేదు. వాళ్ల వాళ్ల అదృష్టాలు తనని కూడ గొప్పదాన్ని చేశాయి.

, లేకుంటే ... మరి చక్కబడదనుకున్న సీతాలి సంసారం చక్కబడేదేనా?

ఎందుకూ పనికిరాడనుకొన్న "గోపాలం ఇలా గొప్పవాడయ్యేవాడా? అందుకే యిప్పటికీ తనపై అందరికీ గురి!

సీతాలు ఆశపడ్డట్టుగానే దాని జీవితంలోకి మంచి రోజులొచ్చాయి. కట్నం తేలేదన్న కచ్చకొద్దీ రామయ్య మేనమామే యీ అనుమాన విష బీజాన్ని అతని బుర్రలో నాటి మరో పెళ్ళి చేసి కట్నం లాగాలనుకున్నాడు. కానీ నిజం బయటపడింది. రామయ్య పశ్చాత్తాపపడి సితాల్ని మళ్ళీ తన జీవితంలోకి ఆహ్వానించాడు. బ్రతుకును చక్కదిద్దుకున్నాడు.

ఆ జంటకిప్పుడో పాప - ఆ పాపకి తన పేరేనట!

సరైన సంగీత జ్ఞానం లేకుండా అల్లాటప్పాగా పాటలు పాడే గోపాలం ఒక్కమారు సినీ గాయకుడైపోతాడని ఎవరనుకుంటారు? ఒక పెద్ద సభలో గోపాలం పాడిన పాట విని వాడి కంఠంలోని మాధుర్యాన్ని గుర్తించి వాడిని తన సినిమాలో పాడమనిఅడిగాడొక సినీ నిర్మాత. అంతే! ఆలంబన దొరికి గోపాలంలోని కళ విజృంభించింది. సంపాదనకు సంపాదన, కీర్తికి కీర్తి రెండూ లభించాయి వాడికి.

చిన్నప్పుడు పిల్లనగ్రోవి వూదుతూ అల్లరిచిల్లరగా తిరిగిన బాలకృష్ణుడే పెద్దయ్యాక మంచి వ్యవహర్త అవలేదా? గీతాజ్ఞానామృతాన్ని పంచలేదా ఆ విషయాన్ని కాస్త ఆలస్యంగా గ్రహించిన కోడలు తనని కొత్తగా గౌరవించడం చూస్తే నవ్వొస్తుంది.

శివకామేశ్వరమ్మ ఆ ఆలోచనల్ని అంతటితో ఆపి, మనవరాలి కూతురికి పెట్టే పేరు కోసం ఆలోచించసాగింది. అది తనకు మాత్రం నచ్చితే

చాలదు. అందరూ మెచ్చాలి. ముఖ్యంగా రాజశేఖరానికి నచ్చాలి! అంతకుముందు అనుకున్న నాలుగైదు పేర్లలోంచి ఒకటి ఎంచి నిశ్చయం చేసి, సంతృప్తిగా నిద్రపోయింది.

* * * * *

"సత్పురుష సభా మధ్యే ... వ్యవహారార్థం మమకుమార్యాః

అయుష్యాభి వృద్యర్థం ... మాసనామ్నా ..." అంటూ పురోహితుడు చెబుతుంటే వెండి పళ్ళెంలో బియ్యం సర్ది భర్తకందించింది పావని. అక్కడ చేరినవారంతా ఆ పాపకు పెట్టబోయే పేరు ఏమైవుంటుందా అని అత్యంత ఆసక్తితో చూస్తున్నారు. రాజశేఖరం అందరి వంకా చూసి, ముగింపు చెప్పబోయే సస్పెన్స్ రచయితలా కూతురి పేరును ఒక్కొక్క అక్షరమే ఉచ్ఛరిస్తూ ఆ పళ్ళెంలో వేలితో రాశాడు.

"క ... రు ... ణ"

చెంగ్రావు పేరు చాంతాడంత పేరేదో ఆ ముసలావిడ పెడుతుందనుకునేవారంతా ఆశ్చర్యపోయారు. కార్యక్రమం ముగిశాక రాజశేఖరం చెప్పాడు.

"చాలమందికి ఆశ్చర్యమే కలగొచ్చు. ఆ మాటకొస్తే యీ ఉదయం ఆవిడ నాకా పేరు చెప్పినప్పుడు మొదట నేనే ఆశ్చర్యపోయాను. నిజానికి 'కరుణ' చాల మంచి పేరు. నాగరికత పెరుగుతూ మనిషికీ మనిషికీ మధ్య అడ్డు గోడలు నిరంతరంగా ఏర్పడుతూ హింస, దౌర్జన్యం, దోపిడి, క్రౌర్యం, కక్ష, దినదినం పెరిగిపోతున్న యీ రోజుల్లో ప్రాణులన్నిటికీ గొప్పవాడైన మానవుడు తోటి ప్రాణుల ఎడల సహజంగా చూపాల్సిన కరుణ, జాలి చూపించకుండా పోతున్నప్పుడు వాటిని గుర్తు చెయ్యాల్సిన బాధ్యత మనకు వుంది. ఆ పదాన్ని వుచ్చరించడం ద్వారా అది కొంత సాధ్యపడుతుంది. అలా కాకపోయినా పేరుకుతగ్గ కరుణ స్వభావంతో నా కూతురు పెరగడమే నేను కోరుకొనేది!" అన్నాడు, రాజశేఖరం. అందరిలోనూ ఆలోచన మొలకెత్తింది!

"బావుంది. మరి యీ శుభసమయంలో సినీగాయకుడైన బాలగోపాలం ఓ పాట పాడాలి' అన్నారెవరో.

"అవునోయ్! "కరుస్తానోయ్ ... చచ్చినాడా' లాంటివి కాకుండాఓ మంచి పాట పాడు" అన్నాడు రాజేంద్రప్రసాద్ నవ్వుతూ.

బాలగోపాలం లేచి, గళం విప్పేడు.

"పాడరాదా పాట ... పదిలముగ నీ నోట ...
పాట వరమని మురిసి ... పాట సుధామని తలచి
హిమగిరులు సుమవనులు ... విమలకేదారములు
వినువీధి తారకలు ... విని వినీ మురవంగ
పాట కోటలు దాటి ... పారావారము దాటి
పరుగు పరుగున ... నాకలోకములు చేరంగ"

పాట విని అంతా ముగ్ధులయ్యారు.

ఒరేయ్ గోపాలం ... ఆ పాట రాసిందెవరో తెలుసునట్రా" అడిగేడు తాతయ్య.

"తెలీదు తాతయ్యా. చిన్నప్పుడెప్పుడో బామ్మ నేర్పించింది. ఆ పాటతోనే నేను సినిమాల్లోకి వెళ్ళాను. ఆ పాటంటే నాకెంతో యిష్టం" అన్నాడు.

"ఆ పాట రాసిందెవరో కాదురా. మీ బామ్మే" అన్నాడు తాతయ్య తాపిగా.

ఈమారందరూ ఆశ్చర్యంతో శివకామేశ్వరమ్మ వంక చూశారు.

"నిజమేనా బామ్మా" ఒక్క గంతులో బామ్మ దగ్గరకు వెళ్ళేడు గోపాలం.

ఆమె కళ్ళలో అతనూహించినంత ఆనందంలేదు. ఆ స్థానంలో సంతృప్తి, వాత్సల్యం, ప్రేమ, అభిమానం!

"చెప్పు బామ్మా ... అదే నిజమైతే ఓ మంచి సినిమాలో పాడుకుంటాను. మా బామ్మ పేరును వెండి తెరమీద మెరిపిస్తాను". అన్నాడు.

నిజమేనన్నట్టు చిన్నగా తలాడించి, గోపాలం తలను ప్రేమతో నిమురుతూ 'నేను పేరు పెట్టిన నా మనవలు నాకూ నా వంశానికీ పేరు తెచ్చేవాళ్ళయ్యారు. అది చాలు నాకు' అనుకుంది కామేశ్వరమ్మ. అప్పుడామె కళ్ళు సంతృప్తిగా మెరిశాయి!! □